

Obračun troškova i rezultata poslovanja po standardnim troškovima

U preduzeću „T“ u obračunskom periodu (mesec dana), započeta je i završena proizvodnja proizvoda A i to 1000 kom.

Podaci o troškovima su:

a) za obračun standardnih i stvarnih direktnih troškova materijala za ostvarenu proizvodnju:

Obračun troškova i rezultata poslovanja po standardnim troškovima

Standardna količina materijala	40000	kg
Standardna cena po jedinici	89	din
Utrošena količina	42000	kg
Stvarna nabavna cena materijala	85	din

b) za obračun standardnih i stvarnih troškova ukalkulisanih zarada za ostvarenu proizvodnju

Standardni direktni časovi	22000	čas
Standardne platne tarife	71	din
Utrošeni časovi	20000	čas
Stvarne platne tarife	82	din

v) podaci o obračunatim standardnim i stvarnim opštim troškovima za ostvarenu proizvodnju:

	standardni opšti troškovi za standardni kapacitet 1000 m.č.			stvarni OT za ostvarenje 910 m.č.
	Ukupno:	varijabilni	fiksni	
Ukupni troškovi koji terete zalihe	5800000	800000	5000000	5300000
Troškovi koji u celini terete rashode perioda	212000	100000	112000	180000

Izvršiti sledeći obračun uz pretpostavku da su standardni časovi za ostvarenu proizvodnju 920 maš.časova

- 1 Izračunati standardnu stopu opštih troškova
- 2 Izračunati planirane opšte troškove za ostvarene časove
- 3 Izračunati standardne opšte troškove za ostvarene časove
- 4 Izračunati standardne opšte troškove za standardne časove za ostvarenu proizvodnju
- 5 Obračun troškova i rezultata poslovanja po standardnim troškovima

standardna stopa OT=standardni OT/standardni 1 kapacitet	5800000	/	1000	=	5800
standardna stopa varijabilnih troškova=standardni varijab.troškovi/standardni 2 kapacitet planirani opšti troškovi za ostvarene časove=fiksni troškovi +varijabilni troškovi (ostvareni časovi *stopa varijabilnih troš.)	800000	/	1000	=	800 5000000 + 800 * 910 = 5728000
standardni opšti troškovi za ostvarene časove=standardna stopa OT *ostvareni 3 mašinski časovi	5800	*	910	=	5278000
standardni opšti troškovi za standardne časove za ostvarenu proizvodnju=stopa OT*standardni 4 časovi za ostvarenu proizvodnju	5800	*	920	=	5336000
5 odstupanje od standardnih utrošaka materijala					
stvarno utrošen materijal	42,000				
standardno utrošen materijal	40000				
razlika (negativna)	2,000				
razlika (pozitivna)					
odstupanje (negativno)	2,000	*	89	=	178,000
odstupanje (pozitivno)					
6 odstupanje od standardne cene materijala					
standardna cena materijala	89				
stvarna cena materijala	85				
razlika (negativna)	4				
razlika (pozitivna)					
odstupanje (negativno)	42,000	*	4	=	168,000
odstupanje (pozitivno)					
7 odstupanje od standardnih utrošaka radnog vremena					
standardni utrošci radnog vremena	22000				
stvarni utrošci radnog vremena	20000				
razlika (negativna)	2000				
razlika (pozitivna)					
odstupanje (negativno)					

odstupanje (pozitivno)	2000	*	71	142000
------------------------	------	---	----	--------

8 odstupanje od standardne radne tarife

standardna platna tarifa	71
stvarna platna tarifa	82
razlika (negativna)	11
razlika (pozitivna)	
odstupanje (negativno)	11 * 20000 =
odstupanje (pozitivno)	220000

9 odstupanje od OT koji terete zalihe

a) Odstupanje u utrošku OT zaliha

stvarni troškovi za ostvarenu proizvodnju	5300000
planirani troškovi za ostvarenu proizvodnju	5728000
razlika (negativna)	
razlika (pozitivna)	428000

b) Odstupanje u zaposlenosti

planirani troškovi za ostvarenu proizvodnju	5728000
standardni troškovi za ostvarene časove	5278000
razlika (negativna)	450000
razlika (pozitivna)	

c) Odstupanja u intezitetu rada

standardni troškovi za ostvarenu proizvodnju	5336000
standardni troškovi za ostvarene časove	5278000
razlika (negativna)	
razlika (pozitivna)	58000

10 Odstupanja od opštih troškova koji terete

rashode

standardna stopa OT=standardna OT/standardni kapacitet	212000 / 1000 =	212
--	-----------------	-----

standardna stopa varijabilnih troškova=standardni varijabilni troškovi/standardni kapacitet	100000 / 1000 =	100
---	-----------------	-----

Planirani OT za ostvarene časove=fiksni troškovi +varijabilni troškovi (ostvareni časovi)	112000 + 910 * 100 =	203000
---	----------------------	--------

*stopa varijabilnih troš.)

Standardni opšti troškovi za ostvarene časove=standardna stopa OT *ostvareni mašinski časovi	212	*	910	192920
Standardni opšti troškovi za standardne časove za ostvarenu proizvodnju=stopa OT*standardni časovi za ostvarenu proizvodnju	212	*	920	195040

11 Odstupanje od OT koji terete rashode

a) Odstupanje u utrošku

Planirani OT za ostvarene časove	203000
Stvarni OT	180000
razlika (negativna)	
razlika (pozitivna)	23000

b) Odstupanje u zaposlenosti

Planirani OT za ostvarene časove	203000
Standardni opšti troškovi za ostvarene časove	192920
razlika (negativna)	
razlika (pozitivna)	10080

c) Odstupanja u intezitetu rada

Standardni opšti troškovi za standardne časove za ostvarenu proizvodnju	195040
Standardni opšti troškovi za ostvarene časove	192920
razlika (negativna)	
razlika (pozitivna)	2120

r.b.	Konto		Opis	Duguje	Potražuje		
1.	9300		Standardni direktni trošk.materijala	3560000		40000	*
	9590		Odstupanje od stand.utroška mater.	178000		3570000	*
		902	Račun za preuzimanje trošk.		42000		89
		9591	Odst.od stand.cene materijala			168000	85
			*Obračun direktnih troškova materijala i odstupanja				
2.	9301		Standardni direktni trošk.rada	1562000		22000	*
	9593		Odstupanje od stand.platnih tarifa	220000		1640000	71
		902	Račun za preuzimanje trošk.		20000		82
		9592	Odst.od stand.utrošaka rada			142000	
			*Obračun direktnih zarada i odstupanja				

3.	9302 9595	Standardni opšti trošk.zaliha Odstupanje u zaposlen.kod OT zaliha Račun za preuzimanje trošk. Odst.u utrošku OT zaliha Odstup. u intezitetu OT zaliha *Obračun OT zalihe	5336000 450000	5300000 428000 58000	
4.	9303 9598	Standardni OT rashoda Odstupanje u zaposlen.kod OT rashoda Račun za preuzimanje trošk. Odst.u utrošku OT rashoda Odstup. u intezitetu OT rashoda *Obračun OT koji terete rashode i odstupanja	195040 10080	180000 23000 2120	
5.	982 9597 9599 9303 9598	Opšti troškovi perioda Odst.u utrošku OT rashoda Odstup. u intezitetu OT rashoda Standardni OT rashoda Odstupanje u zaposlen.kod OT rashoda *Prenos troškova i odstupanja na rashode perioda	180000 23000 2120 195040 10080	195040 10080	
6	9509 9309	Prenos troškova završenih učinaka Prenos troškova na učinke *Prenos standardnih troškova na učinke	10458000	10458000	
7.	960 9509	Gotovi proizvodi po standardnim troškovima Prenos troškova završenih učinaka *Prenos standardnih troškova na zalihe gotovih proizvoda	10458000	10458000	
8.	9309 9300 9301 9302	Prenos troškova na učinke Standardni direktni trošk.materijala Standardni direktni trošk.rada Standardni opšti trošk.zaliha *Razduženje konta standardnih troškova za završenu proizvodnju	10458000	3560000 1562000 5336000	
9	9509 9590 9593 9595	Prenos troškova završenih učinaka Odstupanja od standardnih utrošaka materijala Odstupana od standardnih platnih tarifa Odstupanja u zaposlenosti kod OT zaliha *Prenos odstupanja	848000	178000 220000 450000	
10	9591 9592 9594 9596 9509	Odstupanja od standardne cene materijala Odstupanja od standardnih utrošaka rada Odstupanja u utrošku OT zaliha Odstupanja u intezitetu OT zaliha Prenos troškova završenih učinaka	168000 142000 428000 58000 796000		

11	969					
		*Prenos odstupanja				
		Odstupanja od standardnih troškova kod gotovih proizvoda		52000		
		Prenos troškova završenih učinaka			52000	
	9509	*Odstupanja u utrošcima gotovih proizvoda				
				848000	-	796000